

A. Test

1. a) C, H, O, N, P, S → Bioelementu nagusiak edo primarioak.
2. b) Dipolo elektrikoa delako eta hidrogeno-loturak sortzen dituelako.
3. b) Glukogenoa → Animalien erreserba energetikoa da.
4. c) Peptidikoa → Aminoazidoen artean lotura peptidikoa sortzen da.
5. c) tRNA → Itzulpen prozesuan aminoazidoak ekartzen ditu.

B. Definizio laburrak

6. **Esterifikazioa**: azido karboxiliko baten (-COOH) eta alkohol baten (-OH) arteko erreakzioa, non **ester bat eta ura** sortzen diren.
7. **Desnaturalizazioa**: proteinen **konformazioa galtzea** baldintza fisiko edo kimikoak aldatzean (pH, temperatura...), eta horren ondorioz proteina **ez da funtzionala**.
8. **Bitamina lipodisolagarriak**: lipidoetan disolbatzen diren bitaminak, gorputzean metatu daitezkeenak. Adibidez: **A (retinola), D, E, K**.

C. Egia / Gezurra

9. **Gezurra** → Fruktosa **zetohehexosa** da, ez aldohexosa.
10. **Egia** → Kitina artropodoen exoeskeletoan eta onddoen paretan dago.
11. **Gezurra** → RNA **monokatenarioa** da (katea bakarra).
12. **Gezurra** → DNAren base pareak **A-T** eta **G-C** dira (A-U ez da DNAkoa, RNAkoa baizik).

D. Garapen laburra

13. Uraren bi funtzio biologiko:

- **Disolbatzaile unibertsala**: erreakzio metaboliko gehienak uretan gertatzen dira (adibidez, digestioan).
- **Tenperatura erregulatzailea**: urak beroa xurgatu eta askatzeko gaitasuna du, gorputzeko tenperatura konstante mantentzen laguntzen du (adibidez, izerdia).

14. Glukosa eta fruktosa arteko aldea:

- Glukosa: **aldohexosa** (aldehido taldea dauka).
- Fruktosa: **zetohehexosa** (zetona taldea dauka).

15. Proteinak egiten dituzten funtzio bereziak:

- **Katalitikoa** → entzima gisa, erreakzio metabolikoak bizkortzen dituzte.
- **Babes immunitarioa** → antigorputzak proteina bereziak dira.

